

הצעה לפתרון בחינת הבגרות באזרחות

מועד קיץ תשע"ח 2018

סמל שאלון

20% – 34282

הפתרון נכתב על ידי

אשר אלבו

מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

המורים שפתרו את הבחינה מחכים לכם פה

www.ankori.co.il/ask

1. **הצג- תפקיד הממשלה בחקיקת משנה**- הכוונה לחקיקה הנעשית על ידי הרשות המבצעת (השרים או הרשות המקומית). חקיקת המשנה נעשית באמצעות צווים, תקנות או חוקי עזר עירוניים, והיא נועדה לאפשר את ביצוע החוק וקידום מטרותיו ע"י פירוט העקרונות שנקבעו בחקיקה ראשית. אסור שחקיקת משנה תסתור חקיקה ראשית, והיא נתונה לפיקוח של ועדות הכנסת.

הסבר- בקטע כתוב ש"שרי הממשלה אינם מסתפקים בתפקידם- לקבוע את המסגרת החוקית והביצועית הדרושה למשרדיהם כדי שיוכלו להוציא לפועל את החוקים שחוקקה הכנסת". מכאן ניתן להבין שמדובר על התפקיד של הרשות המבצעת, השרים, שמתבצע באמצעות צווים ותקנות שהשרים מתקנים ונועדו לצורך ביצוע החוק הראשי וקידום מטרותיו על פי העקרונות שנקבעו בחקיקה הראשית בכנסת. לכן מדובר בתפקיד של חקיקת משנה.

2. **הצג- תפקיד הכנסת בפיקוח וביקורת**- הכנסת מהווה מנגנון פיקוח וביקורת פורמלי על פעולותיה של הרשות המבצעת באמצעות האופוזיציה, פעילות ועדות הכנסת, אישור התקציב, וכלים פרלמנטריים נוספים (כגון שאילתות).

הסבר- בקטע כתוב ש"כשנדרשות בדיקה מעמיקה של פעולות הממשלה והבטחת פעולתה בהתאם לאינטרס הציבורי- הפעלתנות של חברי הכנסת כמעט נעלמת". מכאן ניתן להבין שלכותב המאמר יש ביקורת כלפי האופן שבו פועלים כיום חברי הכנסת. לטענתו הם אינם מממשים את תפקידם כמי שאמורים לפקח ולבקר את פעולותיה של הרשות המבצעת. במקום לבדוק באופן מעמיק את פעולות הממשלה ואת מימוש האינטרס הציבורי חברי הכנסת אינם פועלים, אלא מעדיפים לפנות אל בית המשפט העליון ולעתור נגד החוק. בכך הם מחלישים את כוחה של הכנסת כרשות שתפקידה לפקח ולהגביל את פעולות הממשלה.

3. **הצג- עקרון שלטון העם**- שלטון העם הוא עקרון יסוד של הדמוקרטיה, ומקורו בתפיסה המודרנית של האמנה החברתית, שלפיה כלל האזרחים הם הריבון האמיתי במדינה. המדינה קמה על ידי כלל האזרחים ולמען הבטחת מימוש זכויות האזרחים. האזרחים מממשים את ריבונותם באמצעות שלטון נבחר של נציגים הנבחרים מטעמם לזמן קצוב המוגדר בחוק.

הסבר- בקטע נאמר ש"על שרי הממשלה לפעול באחריות ומתוך כבוד לציבור המצביעים ולשליחיו בכנסת; לשם כך על חברי הכנסת לזכור שבאחריותם לנהל כראוי את הליך קבלת החוקים, בהתאם לאחריות שהטיל עליהם הציבור שמכוחו הם פועלים". מכאן ניתן להבין שמדובר בעקרון לפיו כלל האזרחים הם הריבון האמיתי במדינה, והאזרחים מממשים את ריבונותם באמצעות שלטון נבחר. חברי הכנסת נבחרו מטעם האזרחים והעם שבחר בהם הוא הריבון האמיתי. כך גם שרי הממשלה המהווים את הרשות המבצעת צריכים לפעול מתוך כבוד כלפי ציבור הבוחרים שבחר בכנסת והעניק לנבחר הכנסת את הזכות לשלוט מטעמו.